

Leituania t̄ ip̄a late patēs regio polonis ad orientē p̄nixa ē palustris ferme oīs t̄ nemorosa. witold⁹ hu-
di nome sua tēpestate fuit. quē subditi adeo timuerūt vt iussi laq̄o se suspendere parere poti⁹ q̄ principis indi-
gnationem incidere voluerūt. Detractātes impiū insutos v̄rsina pelle. viuētib⁹ v̄rsis q̄s cā ob cās nutriebat.
dilaniādos obiectauit. crudelib⁹ q̄s alij affect supplicij. Eq̄tās arcū sp̄ tēsum gestauit. si quē sp̄icatus ē
aliter incedere q̄s voluit cōfesti sagitta p̄fodit. multosq; p̄ ludū interemit sanguinari⁹ carnifer. Ut esset inter
pplares t̄ ip̄m p̄ncipē certū faciei discriminē radere barbā oīb⁹ imp̄auit. id vbi successit. facili⁹ em̄ cernitis q̄s
barbe iacturā feratis. tōsus ip̄e mentūz t̄ caput. pdijt capitale intermit⁹ supplicij. Si q̄s puicialeū pilos
faciei capitise deponeret. Rer a cesare sigismundo lituaniorū appellat⁹ pri⁹ obi⁹ q̄s legati diadema ferētes
se puenirent. Successor Sidrigal v̄rsaz nutriuit q̄ sueta ex manib⁹ ei⁹ panē accipe sepe in silvas vasebat.
redeunti v̄sq; ad thalamūz p̄ncipis ostia queque patebāt ibi cōfricare ac pulsare pedib⁹ ostiūz cuī fames af-
fuit cōsueuit. cui p̄nceps aperiens cibūz p̄buit. Cōspiraure nobiles aliqt adolescentes aduersus p̄ncipem
atz v̄se modū secute sumpt̄ armis cubiculi p̄ncipalis ianuā cōfricauere. credidit Sidrigal v̄rsam adē osti
umq; apperuit ibiq; mor ab insidiātib⁹ cōfossus interiūt. Prouicie deinde gubernatio ad casimirūz puenit
Ad lituanos estiuo t̄pe difficilis trāitus est. palustrib⁹ aq̄s cuncta ferme obsidentib⁹. hyems p̄bet aditum
astrictis gelu lacunis. mercatores sup glaciē ac niuē iter faciunt. plurium diez cibaria in vehiculis ferentes.
nulla certa v̄ia meat⁹ (sicuti in mari s̄idez) cursus ostendit. rara inter lituanos oppida neq; frequentes ville
Opes ap̄d eos p̄cipue aīaliūz pelles q̄b⁹ etas nīra zobellinos armelinosq; noīa indidit. v̄sus pecunie ignot⁹.
locūz eius pelles obtinēt. viliores cupri atz argēti vices implent. p̄ auro signato p̄ciosores accipiunt. Ma-
trōe nobiles publice p̄cubinos habet p̄mittentib⁹ viri quos mīsimoniū adiutores vocāt. Virū turpe ē ad le-
gittimā cōiugē pellicē adiūcere. soluunt tñ facile mīsimonia mutuo cōsensu t̄ itez atq; itez nubunt. multum
bis cere ac mellis est. qđ siluestres in silvis apes cōficiunt. vini rarissimus v̄sus t̄ panis nigerrim⁹. Armēta
victuz p̄bent multo lacte vtentib⁹. Sermio genti sclauonic⁹ est. latissima em̄ est hec līqua t̄ in variis diuisa
sectas. Ex sclavis em̄ alij romanā ecclāz sequunt vt dalmate. croatani. carni ac poloni. Alij grecorū sequunt-
tur errores vt bulgari. rutheni t̄ multi ex lituanis. Alij p̄prias hereses inuenere. vt bohemii. morauii. bosnēi
ses. quoꝝ magna ps manicheorū imitat insanā. Alij gemili adhuc cecitate tenent. quēadmodū multi ex li-
tuaniſ t̄ idola coletes. horū magna ps euo nīo ad xp̄m cōuersa postq; vladisla⁹ in ea gente polonie regnus
accepit. Noui ego iheronimū pragenses sacris līris apprime eruditūz vite munditia t̄ facundia singulari
claz q̄ annis supra vigiti in heremo camaldulensi in appēnino etrusco p̄nīaz egit. hic oriēte ap̄d bohemos
husitaz heresi fugiens pestifer vir⁹ in poloniā trāsiunt. vbi accepti līris a vlatiflao rege cōmendaticjs p̄di-
catur⁹ euāgeliūz xp̄i ad witoldūz p̄cipes in lituanā penetravit multosq; pplos witoldi fauore fret⁹ ad sa-
lutiferā dei nīrī fidez cōuertit. venitq; tandem ad sinodū basiliensem vocat⁹ a iuliano sc̄i angeli cardiale. cuī
de reb⁹ bohemicis ageref narrabat hic multa de lituanis q̄ pene incredibilia videbant. Audiebam ego ex
alijs ei⁹ dicta nec mouabar vt crederē. libuit audire hoīem atz ab ei⁹ ore relata cognoscere. comites mei fue-
runt nicola⁹ castellan⁹ qui tunc iuliani cardialis domūz regebat. bartholome⁹ luceman⁹ archiep̄i mediolai-
nensis scriba t̄ petr⁹ noxetan⁹ cardialis firmani secretari⁹ viri graues t̄ docti hoīem in cella transrhenum
ap̄d carthusienses cōuenim⁹. cui⁹ hec narratio fuit. Primi quos adjūt ex lituanis serpentes colebāt. p̄essal
milias suis quisq; in angulo serpentes habuit cui cibūz dedit ac sacrificiūz fecit in feno iacenti. hos iheroni-
mī iussit oēs interfici t̄ in foro adductos publice cremari. inter quos unus inuentus est maior ceteris quē
sepe admotūz igni cōsumere nullo pacto valuit. Post hos gentes repit q̄ sacrūz colebat ignē eumq; ppetu-
um appellabat. sacerdotes templi materiā ne deficeret mīstrabāt. hos super vita egrotatiūz amici cosulebāt.
Illi noctu ad ignēz accedebāt. mane v̄o p̄sulētib⁹ rīsa dātes v̄mbrā egroti se ap̄d ignē sacrū vidisse aiebāt.
q̄ cuī se calefaceret signa vel morti vel vite oīdisse. victurus egrotus facies oīsa igni. Si dorsūz ostentasset
moritur⁹ p̄tendit. testari igr⁹ t̄ reb⁹ suis p̄sulere suadebāt. Delusionēz hāc esse iheronim⁹ oīdit t̄ p̄suaso po-
pulo delecto tēplo ignem dissipauit xp̄ianosq; mores induxit. Profect⁹ introrsus aliā gentē repit q̄ sole cole-
bat t̄ malleū ferreū rare magnitudis singlari cultu venerabat. Interrogati sacerdotes qđ ea sibi veneratio
vellet. rñderūt oli plurib⁹ mēsib⁹ nō fuisse visum sole quē rex qđā potētissim⁹ captū p̄clusisset in carcere mu-
nitissime turris. gigātē deinde opē tulisse soli ingētib⁹ malleo p̄fregisse turri soleq; liberatū hoīb⁹ restituisse
dignū itaq; veneratu instrumentu eē q̄ mortales luce recepissent. Risit eoꝝ simplicitē iheronim⁹ in anēq; fa-
bulā eē mostrauit. sole vero t̄ lunā t̄ stellas creaturas ee oīdit. qb⁹ maxim⁹ de⁹ ornauit celos t̄ adytilitates
hoīm ppetuo iussit igne lucere. Postremo alios pplos adjūt q̄ sacrā coluere siluā vt q̄ arbor p̄cior fuit eo
cultu digniorē putauere. Predicauit huic gēti plurib⁹ dieb⁹ fidei nīe aperiēs sacramēta. deniq; vt siluā sūc-
ciderēt imp̄auit. vbi pplos cū securib⁹ affuit nemo erat q̄ sacrū lignū ferro ptingere auderet. prior itaq; ihero-
nim⁹ assumpta bippenni excellētē quōdā arborē detrūcauit. tū secuta multitudo alaci certanīe alij ferris alij
dolabz alij securib⁹ siluā deūciebāt. ventū erat ad medū nemoris ibi querūt vetustissimam t̄ an oēs arbo-
res religione sacrā t̄ quā potissime dei sedē putabāt p̄cutere aliq; diu null⁹ p̄sumpsit. postremo vt ē alter al-
ter audatior intrepidās qđā socios q̄ lignū insensatu p̄cutere formidaret eleuata bipenni magno icru cuī
arborē cedi arbitrat̄ tibiā suā p̄cussit atz i t̄ rā semiānum⁹ cecidit. attonita circa turba flere. p̄qri. iheronimū
accusare q̄ sacrā dei domū violare suasisset neq; iā quisq; erat qui ferrū exercere auderet. Tū iheronim⁹ illisi
rauit t̄ nulla in pte lesūm oīdit. t̄ mor ad arborē adacto ferro adiuuāte multitudine ingēs on⁹ cū maḡ fra-
goꝝ p̄strauit totūq; nem⁹ succidit. Erāt in ea regione plures silue pari religione sacre ad q̄s dū iheronim⁹
amputādas p̄git mulierz ingēs numer⁹ plorās atq; eulās vitoldū adjūt sacrū locū succisum querēt t̄ domū
dei adēptā in q̄ diuinā opē petere cōsueſſent. inde pluuias. inde soles abstinuisse. nescire iā q̄ in loco deū q̄
rant cui domiciliū abstulerit. eē aliq; minores lucos in quis dū rñdere solebāt eos q̄s delere iheronimū vel
le. qui noua qđā sacramēta introduces patrū morē extirpet. rogare igr⁹ atz obtestari ne maior religionem
afferri sinat. sequūt t̄ viri t̄ mulieres nec se ferre posse nouū cultū assertūt. relinq̄re poti⁹ terrā t̄ patios la-
res t̄ religionē a maiorib⁹ acceptā dicūt. Ador⁹ ea re witold⁹ veritusq; pplos tumultū xp̄o poti⁹ q̄ sibi dec̄